

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Sveikatos antropologija	

Anotacija
Supažindinti studentus su interdisciplininiu požiūriu, kad žmogaus ir visuomenės sveikata yra sudėtingo kultūrinių, socialinių ir biologinių veiksnių sąveikos pasekmė; "sveikatos", "ligos" ir "negalios" sąvokų raida istoriniu aspektu ir jų įvairovė įvairiose kultūrose.

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: Prof.dr.Rimantas Jankauskas Kitas (-i):	Medicinos fakulteto Anatomijos, histologijos ir antropologijos katedra, Čiurlionio g. 21

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Privalomas

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Mišraus mokymo(si)	3 semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Išklaudyti kursai: Žmogaus anatomijos pagrindai Žmogaus biologija, parazitologija Biochemijos pagrindai Žmogaus fiziologijos pagrindai Genetika ir genomikos pagrindai Sveikatos sociologija	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
3	81	32	49

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos			
Studijų programos studijų siekiniai	Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
1.1	Suteikti metodologinius pagrindus informacijos apie sveikatos priežiūrą, jos priemones ir politiką vertinimui	Paskaitos, probleminis dėstymas, aktyvaus dėstymo metodai (grupės diskusija), tiriamieji metodai (informacijos paieška, literatūros skaitymas)	Egzaminas raštu
3.1	Sklandaus pranešimo/pristatymo interaktyviai paskaitai pasirinkta tematika parengimas ir pristatymas	Paskaitos, probleminis dėstymas, aktyvaus dėstymo metodai (grupės diskusija), tiriamieji metodai (informacijos paieška, literatūros skaitymas)	Pristatymas seminaro metu

4.1	Savarankiška sisteminė literatūros pranešimo rengimui paieška	Paskaitos, probleminis dėstymas, aktyvaus dėstymo metodai (grupės diskusija), tiriamieji metodai (informacijos paieška, literatūros skaitymas)	Egzaminas raštu
6.1	Gebėjimas kritiškai analizuoti ir vertinti sveikatos priežiūros duomenis	Paskaitos, probleminis dėstymas, aktyvaus dėstymo metodai (grupės diskusija), tiriamieji metodai (informacijos paieška, literatūros skaitymas)	Pristatymas seminaro metu
7.1	Žinios apie biotinius, abiotinius ir sociokultūrinius veiksnius, lemiančius asmens ir visuomenės sveikatą	Paskaitos, probleminis dėstymas, aktyvaus dėstymo metodai (grupės diskusija), tiriamieji metodai (informacijos paieška, literatūros skaitymas)	Pristatymas seminaro metu
13.1	Žinios apie įrodymais pagrįstą asmens ir visuomenės sveikatos priežiūrą bei alternatyvias ir papildančias sistemas	Paskaitos, probleminis dėstymas, aktyvaus dėstymo metodai (grupės diskusija), tiriamieji metodai (informacijos paieška, literatūros skaitymas)	Egzaminas raštu

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Kultūrinė medicinos antropologija: objektas, pagrindinės sąvokos. Ligos ir negalios sąvokos, jų priklausomybė nuo biologinio ir kultūrinio konteksto. Santykis su gretimomis disciplinomis: medicina, etnologija, kultūros antropologija ir sociologija.	2						2	4	Savarankiškos nurodytos literatūros studijos, pasirengimas egzaminui
2. Kūno, sveikatos, grožio, higienos suvokimo kultūrinė ir istorinė įvairovė.	4		2				6	9	Savarankiškos nurodytos literatūros studijos, pasiruošimas ir aktyvumas seminarų metu, pasirengimas egzaminui
3. Žmogaus lytiškumas ir jo raiška skirtingose kultūrose	2		2				4	8	Savarankiškos nurodytos literatūros studijos, pasiruošimas ir aktyvumas seminarų metu, pasirengimas egzaminui

4. Mitybos antropologija: sąvokos, kultūros sąlygotos mitybos taisyklės ir draudimai.	2		4				6	8	Savarankiškos nurodytos literatūros studijos, pasiruošimas ir aktyvumas seminarų metu, pasirengimas egzaminui
5. "Civilizacijos ligos" ir jų priežastys.	4		4				6	8	Savarankiškos nurodytos literatūros studijos, pasiruošimas ir aktyvumas seminarų metu, pasirengimas egzaminui
6. Ligų etiologijos ir klasifikacijos modeliai: kultūrinė, istorinė ir visuomeninė įvairovė. „Netradicinės“ medicinos sistemos. Alternatyvioji ir komplementinė medicina, jos apraiškos ir vieta šiuolaikinėje visuomenėje.	2		4				8	10	Savarankiškos nurodytos literatūros studijos, pasiruošimas ir aktyvumas seminarų metu, pasirengimas egzaminui
Iš viso	16		16				32	49	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitym o laikas	Vertinimo kriterijai
Pasiruošimas seminarams	30	Semestro metu	Vertinami iš anksto parengti nedidelės apimties projektai, pristatomi seminarų metu bei aktyvus dalyvavimas jose: 10 balų sistema vertinamas analizės ir pristatymo turinys, forma, auditorijos klausimai ir atsakymai į juos bei laisvi pasisakymai diskusijoje.
Egzaminas raštu	70	Sausio mėn.	10 atvirojo tipo klausimų (skirtingo sunkumo, nuo supratimo iki vertinimo), kiekvienas įvertintas 1,0 balo. Vertinama taip: 10: Puikios žinios ir gebėjimai. Vertinimo ir sintezės lygmuo. 9-10 teisingų atsakymų. 9: Labai geros žinios ir gebėjimai, gali būti neesminių klaidų. Vertinimo lygmuo. 8 teisingi atsakymai. 8: Geros žinios ir gebėjimai, gali būti neesminių klaidų. Sintezės lygmuo. 7 teisingi atsakymai. 7: Vidutinės žinios ir gebėjimai, yra klaidų. Analizės lygmuo. 6 teisingi atsakymai. 6: Žinios ir gebėjimai nesiekia vidutinių, yra (esminių) klaidų. Žinių taikymo lygmuo. 5 teisingi atsakymai. 5: Žinios ir gebėjimai dar tenkina minimalius reikalavimus. Daug klaidų. Žinių ir supratimo lygmuo. 4 teisingi atsakymai. 0-4: Netenkinami minimalūs reikalavimai. 0-3 teisingi atsakymai.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Gluckman P., Beedle A., Hanson M.	2009-2012	Principles of evolutionary medicine.		Oxford University Press, https://ebookcentral.proquest.com/lib/viluniv-

				ebooks/detail.action?docID=47 2090
Gluckman P., Hanson M.	2008	Mismatch: The Lifestyle Diseases Timebomb		https://ebookcentral.proquest.com/lib/viluniv-ebooks/reader.action?docID=430466 2008
Ariés P.	1993	Mirties supratimas Vakarų kultūros istorijoje		Vilnius: Baltos lankos
Papildoma literatūra				
Carol R. Ember, Melvin Ember (eds.)	2004	Encyclopedia of Medical Anthropology. Health and Illness in the World's Cultures Topics - Volume 1; Cultures - Volume 2		Springer

COURSE UNIT DESCRIPTION

Course unit title	Code
Anthropology of Health	

Annotation
To familiarise students with interdisciplinary approach that human and public health are a consequence of complex interaction of cultural, social and biological factors; historical development of concepts of “health”, “disease” and “illness” and their variability in different cultures.

Lecturer(s)	Department, Faculty
Coordinating: Prof.dr. Rimantas Jankauskas Other:	Department of Anatomy, Histology and Anthropology, Vilnius University, Čiurlionio str.21

Study cycle	Type of the course unit
First	Compulsory

Mode of delivery	Semester or period when it is delivered	Language of instruction
Mixed (lectures oline, seminars face-to face)	3rd semester	Lithuanian

Requisites	
Prerequisites: courses passed: Fundamentals of Human anatomy Human Biology, Parasitology Fundamentals of Biochemistry Fundamentals of Human Physiology Fundamentals of Genetics and Genomics Sociology of Health	Co-requisites (if relevant):

Number of ECTS credits allocated	Student’s workload (total)	Contact hours	Individual work
3	81	32	49

Purpose of the course unit: programme competences to be developed			
Learning outcomes of the study programme	Learning outcomes of the course unit	Teaching and learning methods	Assessment methods
1.1.	Provide methodological basis for evaluation of information about health care, it's instruments and policy	Lectures, problem-based teaching, active teaching methods (group discussion, brainstorm), elements of investigation (search for information)	Written exam
3.1	Preparation and presentation of fluent report for interactive lecture on chosen topic	Lectures, problem-based teaching, active teaching methods (group discussion, brainstorm), elements of investigation (search for information)	Presentation during seminar

4.1	Independent systemic literature search for presentation	Lectures, problem-based teaching, active teaching methods (group discussion, brainstorm), elements of investigation (search for information)	Presentation during seminar
6.1	Ability to analyze critically data on health care	Lectures, problem-based teaching, active teaching methods (group discussion, brainstorm), elements of investigation (search for information)	Presentation during seminar
7.1	Knowledge about biotic, abiotic and socioculture factors contributing to person's and public health	Lectures, problem-based teaching, active teaching methods (group discussion, brainstorm), elements of investigation (search for information)	Presentation during seminar
13.1	Knowledge about evidence-based individual and public health care systems, alternative and supplementary systems	Lectures, problem-based teaching, active teaching methods (group discussion, brainstorm), elements of investigation (search for information)	Written exam

Course content: breakdown of the topics	Contact hours							Individual work: time and assignments	
	Lectures	Tutorials	Seminars	Workshops	Laboratory work	Internship/work placement	Contact hours, total	Individual work	Assignments
1. Cultural anthropology of medicine: object, principal concepts. Methods of disease and illness evaluation and their biological and cultural context. Relations between medicine, ethnology, cultural anthropology and sociology.	2						2	4	Self-study of literature, preparation for examination.
2. Cultural and historical variability of perception of the body, the beauty, hygiene.	4		2				6	9	Self-study of literature, preparation and active participation in seminars, preparation for examination.
3. Human sexuality and its expression in different cultures.	2		2				4	8	Self-study of literature, preparation and active participation in seminars, preparation for examination.
4. Anthropology of nutrition: concepts, culturally defined nutrition rules and taboos.	2		4				6	10	Self-study of literature, preparation and active participation in seminars, preparation for examination.

5. „Diseases of civilisation“ and their causes.	4		4				6	8	Self-study of literature, preparation and active participation in seminars, preparation for examination.
6. Models of disease aetiology and classification: cultural, historical and social variability. „Non-traditional“ systems of medicine. Alternative and complementary medicine, its manifestations and place in modern society.	2		4				8	10	Self-study of literature, preparation and active participation in seminars, preparation for examination.
Total	16		16				32	49	

Assessment strategy	Weight %	Deadline	Assessment criteria
Seminars	30	During the semester	Pre-prepared presentations during the seminars. The quality of the content, creativity, format, questions from the auditorium and answers to those questions as well as participation and speaking during the discussions will be evaluated by a 10 point system.
Written exam	70	January	10 open questions (of different difficulty, from understanding to evaluation), each weights 1.0 points. Evaluation as follows: 10: Perfect knowledge and skills. Level of evaluation and synthesis. 9-10 correct answers. 9: Very good knowledge and skills, some non-essential mistakes. Level of evaluation. 8 correct answers. 8: Good knowledge and skills, some non-essential mistakes. Level of synthesis. 7 correct answers. 7: Average knowledge and skills, mistakes present. Level of analysis. 6 correct answers. 6: Knowledge and skills below average, some essential mistakes present. Level of knowledge application. 5 correct answers. 5: Knowledge and skills still correspond to minimal requirements. Numerous mistakes. Level of understanding. 4 correct answers. 0-4: Below minimal requirements. 0-3 correct answers.

Author	Publishing year	Title	Issue of a periodical or volume of a publication; pages	Publishing house or internet site
Required reading				
Gluckman P., Beedle A., Hanson M.	2009-2012	Principles of evolutionary medicine.		Oxford University Press, https://ebookcentral.proquest.com/lib/viluniv-ebooks/detail.action?docID=472090
Gluckman P., Hanson M.	2008	Mismatch: The Lifestyle Diseases Timebomb	Gluckman P., Hanson M.	2008
Ariés P.	1993	Mirties supratimas Vakarų kultūros istorijoje		Vilnius: Baltos lankos
Recommended reading				
Stanford C., Allen J.S., Anton S.C.	2013	Biological anthropology: the natural history of humankind.		Pearson Education, Inc.

Horacio Fábrega, Jr.	1999	Evolution of Sickness and Healing		University of California Press
Carol R. Ember, Melvin Ember (eds.)	2004	Encyclopedia of Medical Anthropology. Health and Illness in the World's Cultures Topics - Volume 1; Cultures - Volume 2		Springer